
Evoluția activității industriale în România în anul 2019 în context intern și internațional

Prof. univ. dr. Constantin ANGHELACHE (actincon@yahoo.com)

Academia de Studii Economice din București / Universitatea „Artifex” din București

Abstract

Activitatea industrială în țara noastră rămâne principala activitate care contribuie la realizarea Produsului Intern Brut. În ciuda faptului că până în prezent s-au depus eforturi minime în ceea ce privește armonizarea și dezvoltarea industriei, această ramură a economiei naționale rămâne importantă pentru România deoarece există resurse, există forță de muncă bine structurată, bine pusă la punct și, din acest punct de vedere, sunt perspective ca activitatea să se desfășoare într-un ritm mult mai accentuat. În anul 2019, activitatea industrială a avut o creștere pozitivă, atât pe total cât și în mod structural. Desigur, s-au înregistrat și scăderi suficient de multe, dar acestea ținând seama de anumite aspecte. Indicele producției industriale evidențiază pe larg întreaga evoluție atât în perioada acestui semestru cât și comparat cu activitatea din anul precedent. Există unele rămăneri în urmă în ceea ce privește productivitatea muncii, care a înregistrat ușoare creșteri în unele domenii dar în altele destule scăderi. Cifra de afaceri din industrie este relevantă prin aceea că evidențiază volumul producției industriale pe total industrie precum și în industria extractivă sau de prelucrare. Comenzile noi în industrie sunt importante deoarece ele arată ritmicitatea și preocuparea pe total și în unele sectoare a modului în care este nevoie de sporirea producției sau de diminuarea acesteia în funcție de nevoile concretizate prin comenzile noi care se lansează. Prețurile producției au crescut ușor sau mai mult, ceea ce înseamnă că au fost influențate de un proces mai alert al inflației. Resursele de energie ca și producția industrială oferită la export sau piața forței de muncă în acest domeniu relevă modul în care a evoluat această ramură a economiei naționale în perioada de până în aprilie 2019.

Cuvinte cheie: industrie, productivitatea muncii, cifră de afaceri, comenzi industriale, indicele prețurilor industriale, energie primară

Clasificarea JEL: L70, O10, Q43

Introducere

În acest articol s-a urmărit o analiză complexă a activității industriale desfășurată în primele patru luni ale anului 2019, comparativ atât cu aceeași perioadă din anul precedent, cât și cu ultima perioadă a anului trecut. Sunt

evidențiați o serie de indicatori, cum sunt productivitatea muncii, indicii cifrei de afaceri, indicii valorici ai comenzilor noi din industria prelucrătoare și industria extractivă, prețurile producției industriale, evoluția acestora, stadiul resurselor de energie primară, marfa industrială sau producția industrială oferită la export și o serie de alte aspecte referitoare la piața forței de muncă specifică industriei. Toate aceste aspecte sunt analizate în mod sintetic, se prezintă date precum și reprezentări grafice care sugerează modul în care a evoluat industria în total, dar și în mod structural.

Literature review

Anghel, Dumbravă, Dumitru și Marinescu (2019), Anghelache, Burea (2018) au tratat o serie de aspecte ale evoluției industriei românești. Anghelache, Samson și Stoica (2019), Anghelache, Anghel, Lilea, Burea și Avram au analizat politica UE în domeniul industriei. Anghelache (2018) a efectuat o amplă analiză a evoluției economiei românești în ultima sută de ani. Bozbas (2008) a studiat soluții de combustibil alternativ pentru motor în UE. Herrendorf și Akos (2012) au încercat să identifice sectoarele care au influență negativă asupra țărilor slab dezvoltate. Hoberg și Phillips (2016) au studiat diferențele de produse în industriile de rețea. Kahn și Mansur (2013) au studiat dacă prețurile și reglementările locale ale energiei au influență asupra concentrării geografice a ocupării forței de muncă. Lee, Shin, Stulz (2016) au cercetat modul de investire a capitalului în industrie. Restuccia (2010) a examinat reglementările UE din industria alimentară.

Metodologie, date, rezultate și discuții

- Indicele brut al producției industriale în luna aprilie 2019 față de luna precedentă, a scăzut cu 9,5% din cauza scăderilor în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-15,1%). Industria prelucrătoare a înregistrat o scădere de (-9,2%), iar industria extractivă s-a închis cu o reducere de (-0,7%).

Pe principalele grupe industriale s-au constatat scăderi la toate categoriile de bunuri, dar cele mai afectate au fost industria bunurilor de capital (-14,5%), industria energetică (-12,4%), industria bunurilor de folosință îndelungată a scăzut cu -10,1%, industria bunurilor intermediare a înregistrat (-6,3%), iar industria bunurilor de uz curent (-2,7%). Comparativ cu luna aprilie 2018, în luna aprilie 2019, producția industrială a crescut cu 1,4%, ca urmare a creșterilor înregistrate de industria extractivă (+7,8%) și industria prelucrătoare (+1,4%). Indicele brut al producției industriale a scăzut la producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu (-1,4%).

Considerând principalele grupe industriale, producția a crescut în industria bunurilor intermediare (+6,7%) și industria bunurilor de uz curent (+2,8%), dar a scăzut în industria bunurilor de folosință îndelungată (-5,9%), industria bunurilor de capital (-2,5%) și industria energetică (-0,5%).

În primele patru luni ale anului 2019 comparativ cu aceeași perioadă din 2018, indicele brut al producției industriale a crescut cu 0,8%, pe seama creșterilor înregistrate de industria extractivă (+2,2%) și industria prelucrătoare (+1,3%). În domeniul producției de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat scăderea a fost de -2,4%.

Pe grupe industriale, producția a crescut la bunurile intermediare (+6,0%) și bunurile de capital (+1,7%), dar a scăzut la bunurile de folosință îndelungată (-7,2%), bunurile de uz curent (-4,0%) și domeniul energetic (-2,1%).

• Acest indicator ajustat în funcție de numărul de zile lucrătoare a scăzut în aprilie 2019 față de martie 2019 cu 8,0% din cauza scăderilor producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-15,0%) și industriei prelucrătoare (-8,4%).

Indicii producției industriale

Tabelul 1

		Aprilie 2019 față de: April 2019 as against:		- % -
		Martie 2019 March 2019	Aprilie 2018 April 2018	1.1-30.IV.2019 față de / as against 1.1-30.IV. 2018
Industrie - total	B	90,5	101,4	100,8
Industry	C	92,0	99,5	100,7
	S	101,1	100,4	101,0
- pe secțiuni / by sections:				
	B	99,3	107,8	102,2
Industria extractivă / Mining and quarrying	C	99,4	107,4	102,1
	S	104,8	107,1	102,2
	B	90,8	101,4	101,3
Industria prelucrătoare / Manufacturing	C	91,6	99,5	101,6
	S	100,8	100,5	101,9
	B	84,9	98,6	97,6
Energie electrică și termică / Electric and thermal energy	C	85,0	98,0	97,6
	S	100,5	98,5	97,6
- pe marile grupe industriale / by main industrial groups:				
	B	93,7	106,7	106,0
Industria bunurilor intermediare / Intermediate goods industry	C	94,1	104,8	105,9
	S	98,8	105,2	106,0
	B	85,5	97,5	101,7
Industria bunurilor de capital / Capital goods industry	C	87,6	95,6	101,7
	S	96,6	96,3	101,9
	B	89,9	94,1	92,8
Industria bunurilor de folosință îndelungată / Durable goods industry	C	94,4	91,9	92,8
	S	103,6	94,3	94,0
	B	97,3	102,8	96,0
Industria bunurilor de uz curent / Current use goods industry	C	99,4	99,0	95,7
	S	104,2	99,1	95,7
	B	87,6	99,5	97,9
Industria energetică / Energy industry	C	87,6	98,9	97,9
	S	100,9	99,5	98,1

B = serie brută; C = serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare

S = serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate

Sursa: Institutul Național de Statistică

Producția a scăzut la categoriile principale de bunuri. Industria bunurilor de capital ca și industria energetică au scăzut cu -12,4%, bunurile intermediare au avut un recul de -5,9%, bunurile de folosință îndelungată s-au redus cu -5,6%.

În luna aprilie 2019, indicele ajustat al producției industriale a scăzut cu 0,5%, față de luna aprilie 2018. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat și industria prelucrătoare au scăzut cu (-2,0%), respectiv (-0,5%). Doar în domeniul extractiv, indicele ajustat a crescut cu 7,4%.

Pe grupe industriale, producția a scăzut la bunurile de folosință îndelungată (-8,1%), bunurile de capital (-4,4%), energie (-1,1%) și bunurile de uz curent (-1,0%). Industria bunurilor intermediare a crescut cu 4,8%.

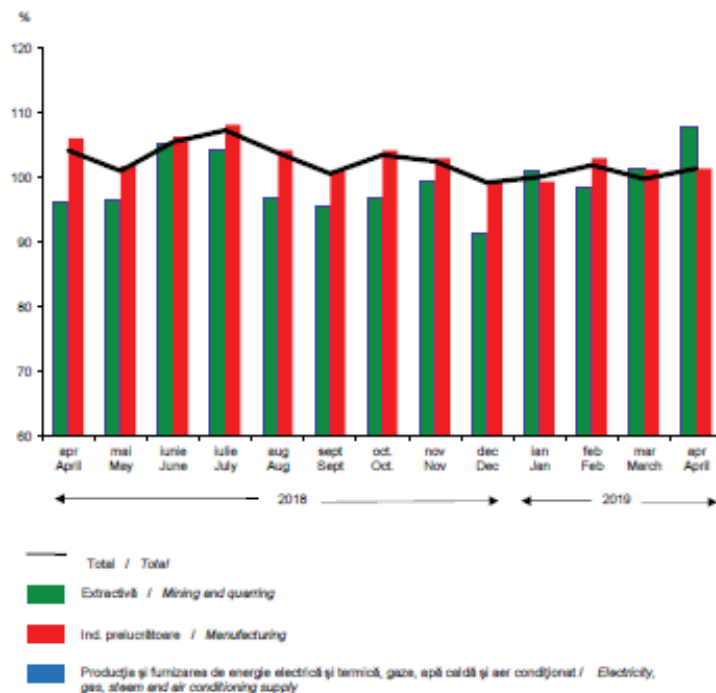
În primele patru luni ale anului 2019 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018, indicele ajustat al producției industriale a fost mai mare cu 0,7%, creștere determinată de industria extractivă (+2,1%) și industria prelucrătoare (+1,6%). Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat a scăzut cu 2,4%.

Pe grupe industriale, producția a crescut la bunurile intermediare (+5,9%) și bunurile de capital (+1,7%). Aceasta a scăzut în domeniul bunurilor de folosință îndelungată (-7,2%), bunurile de uz curent (-4,3%) și energie (-2,1%).

În figura nr. 1 sunt prezentate grafic datele privind evoluția indicelui producției industriale în primele patru luni din cei doi ani comparați.

Indicii producției industriale în perioada aprilie 2018- aprilie 2019 (serie brută), luna corespunzătoare din anul precedent = 100

Figura 1

Sursa: Institutul Național de Statistică

• Evoluția indicelui productivității muncii în industrie

În luna aprilie 2019, față de luna precedentă, productivitatea muncii a scăzut cu (-9,2%), din cauza scăderii producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-15,3%). În industria prelucrătoare s-a înregistrat o scădere de (-8,8%), iar în cea extractivă (-1,8%).

Pe grupe industriale, productivitatea muncii a scăzut la toate categoriile de bunuri: de capital (-13,9%), industria energetică (-12,6%), bunuri de folosință îndelungată (-9,6%), bunuri intermediare (-6,3%) și bunuri de uz curent (-2,3%).

Comparativ cu aceeași luna din anul 2018, în luna aprilie 2019 productivitatea muncii în industrie a crescut cu 2,0%, datorită creșterii industriei extractive (+6,9%) și a industriei prelucrătoare (+2,1%).

Productivitatea muncii a scăzut în domeniul energiei electrice și termice, gaze, apă caldă și aer condiționat (-0,1%). Pe grupe industriale a crescut în domeniile bunurilor intermediare (+4,4%), bunurilor de uz curent

(+3,7%) și energetic (+1,6%). Productivitatea muncii a scăzut în producția bunurilor de folosință îndelungată (-2,9%) și bunurilor de capital (-0,1%).

Pe aceeași perioadă de patru luni (ianuarie-aprilie) din 2019 și 2018, comparativ, productivitatea muncii a crescut cu 1,3% ca efect al creșterii industriei extractive (+2,3%) și industriei prelucrătoare (+1,8%). În ceea ce privește producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, productivitatea muncii a scăzut cu (-1,1%). Marile grupe industriale au înregistrat creșteri în producția bunurilor de capital (+4,3%), a bunurilor intermediare (+3,2%) și industria energetică (+0,4%). Scăderi s-au înregistrat în industria bunurilor de folosință îndelungată (-4,7%) și industria bunurilor de uz curent (-3,1%).

• **Evoluția indicilor cifrei de afaceri din industrie**

În aprilie 2019, față de luna martie 2019, cifra de afaceri totală (piața internă și piața externă) a societăților cu profil industrial a scăzut cu 4,7%, ca urmare a scăderilor din industria extractivă (-18,3%) și industria prelucrătoare (-4,3%). Pe grupe industriale, a scăzut în domeniul producției bunurilor de capital (-7,6%), bunurilor intermediare (-6,9%), bunurilor de folosință îndelungată (-1,3%) și industria energetică (-0,6%). A crescut în industria bunurilor de uz curent (+2,6%). În aceeași perioadă din 2019 și 2018 (aprilie), indicele valoric al cifrei de afaceri totale (piața internă și piața externă) a unităților de profil a fost mai mare cu 9,7%, ca urmare a creșterilor din industria prelucrătoare (+9,9%) și din industria extractivă (+5,0%).

Pe grupe de activități, cifra de afaceri a crescut la toate categoriile de bunuri: bunuri de folosință îndelungată (+11,3%), bunuri de capital (+10,9%), bunuri intermediare (+9,6%), bunuri de uz curent (+8,7%) și industria energetică (+7,1%).

Comparativ în cele două perioade de timp din 2019 și 2018, indicele valoric al cifrei de afaceri totale (piața internă și piața externă) a unităților industriale a fost mai mare cu 7,4%, ca efect al creșterilor din industria extractivă (+11,3%) și din industria prelucrătoare (+7,3%).

În tabelul nr. 2 și figura nr. 2 sunt prezentate grafic datele privind indicii valorii cifrei de afaceri.

Indicii valori ai cifrei de afaceri din industrie

Tabelul 2

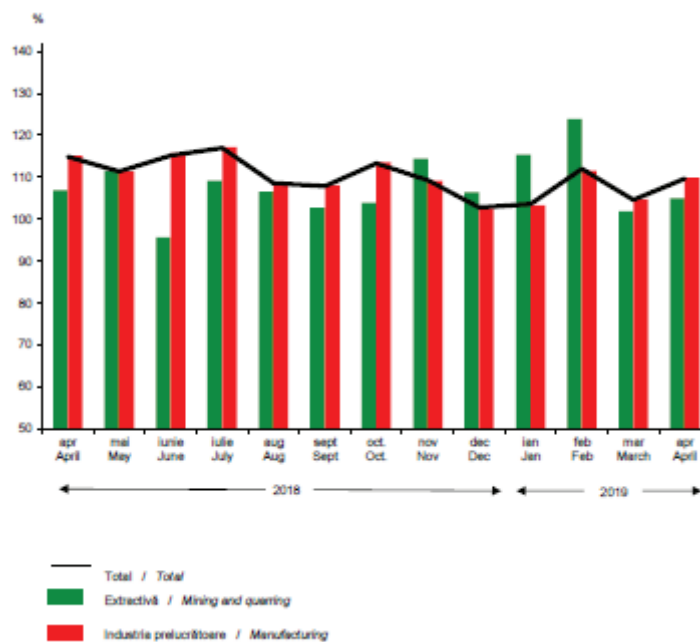
Indicii valorilor ai cifrei de afaceri din industrie Turnover value indices in industry			
- % -			
	Aprilie 2018 față de: April 2018 as against:		1.I-30.IV.2018 față de/as against 1.I-30.IV. 2018
	Martie 2018 March 2018	Aprilie 2018 April 2018	
Industria - total / Industry	95,3	109,7	107,4
- pe secțiuni / by sections			
Industria extractivă / Mining and quarrying	81,7	105,0	111,3
Industria prelucrătoare / Manufacturing	95,7	109,9	107,3
- pe marile grupe industriale / by main industrial groups:			
Industria bunurilor intermediare / Intermediate goods industry	93,1	109,6	111,5
Industria bunurilor de capital / Capital goods industry	92,4	110,9	106,7
Industria bunurilor de folosință îndelungată / Durable goods industry	98,7	111,3	105,2
Industria bunurilor de uz curent / Current use goods industry	102,6	108,7	104,2
Industria energetică / Energy industry	99,4	107,1	103,8

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pe grupe industriale, cifra de afaceri totală a avut următoarea evoluție: bunuri intermediare (+11,5%), bunuri de capital (+6,7%), bunuri de folosință îndelungată (+5,2%), bunuri de uz curent (+4,2%) și industria energetică (+3,8%).

Indicii valorici ai cifrei de afaceri din industrie în perioada aprilie 2018-aprilie 2019 (luna corespunzătoare din anul precedent = 100)

Figura 2

Sursa: Institutul Național de Statistică

• Evoluția indicilor valorici ai comenzilor noi din industria prelucrătoare

Indicele valoric al comenzilor noi din domeniul prelucrării care lucrează pe bază de comenzi pe total (piața internă și piața externă) a fost în luna aprilie 2019 cu 3,4% mai mare față de luna precedentă. Pe grupe industriale, indicii valorici ai comenzilor noi au crescut în industria bunurilor de folosință îndelungată (+15,0%) și industria bunurilor de capital (+11,5%), dar au scăzut în domeniul producției intermediare (-10,9%) și bunurilor de uz curent (-4,0%).

Comparativ cu aprilie 2018, în aprilie 2019, indicele valoric al comenzilor noi din ramurile industriei prelucrătoare care lucrează pe bază de comenzi pe total (piața internă și piața externă) a crescut cu 13,3%.

Pe grupe industriale, indicele valoric al comenzilor noi a crescut în domeniul bunurilor de folosință îndelungată (+25,3%), bunurilor de capital (+19,8%), bunurilor de uz curent (+10,3%) și bunurilor intermediare (+0,2%).

În perioada de patru luni din cei doi ani, indicele valoric al comenzilor noi din ramurile industriei prelucrătoare care lucrează pe bază de comenzi, pe total (piața internă și piața externă) a crescut cu 7,6%.

Pe grupe, indicele valoric al comenzilor noi a crescut la toate categoriile de bunuri: bunuri de folosință îndelungată (+10,6%), bunuri de capital (+9,5%), bunuri intermediare (+4,5%) și bunuri de uz curent (+4,1%).

• Modificarea indicilor prețurilor producției industriale

În aprilie 2019 comparativ cu luna martie, prețurile producției industriale au crescut cu 0,6%.

Prețurile au crescut în industria extractivă (+1,2%), industria prelucrătoare (+0,8%) și distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (+0,1%). La producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, prețurile au scăzut cu (-0,4%).

Pe grupe industriale a fost înregistrată următoarea evoluție a prețurilor: energetic (+1,2%), bunuri de uz curent (+0,9%), producția de bunuri de capital (+0,5%), bunuri de folosință îndelungată (+0,3%), bunuri intermediare (+0,1%).

În luna din cei doi ani, 2019 și 2018, prețurile producției industriale au crescut cu 5,6%. Creșteri de preț s-au înregistrat în: industria extractivă (+16,1%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (+15,1%), distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (+6,5%) și industria prelucrătoare (+3,7%).

Pe grupe, creșteri de prețuri se remarcă în industria energetică (+13,4%), producția de bunuri de folosință îndelungată (+3,6%), bunuri de uz curent (+3,5%), bunuri intermediare (+3,3%), bunuri de capital (+3,2%).

• Principalele resurse de energie primară

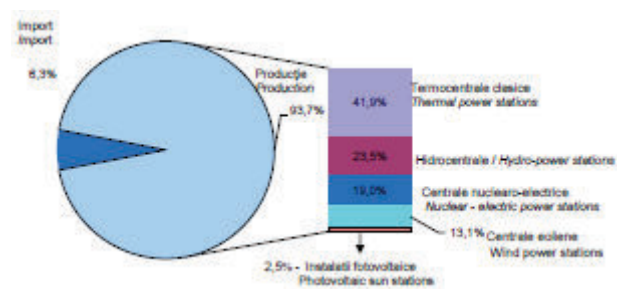
Principalele resurse de energie primară au totalizat, în primele patru luni, 11597,5 mii tone echivalent petrol (combustibil convențional cu puterea calorică de 10000 Kcal/Kg) (tep), în creștere cu 105,7 mii tep față de aceeași perioadă din 2018.

Producția internă a fost de 6848,9 mii tep, în scădere cu 262,9 mii tep față de aceeași perioadă din anul 2018. Importul a fost de 4748,6 mii tep. Resursele de energie electrică au fost de 22316,8 milioane kWh, în scădere cu 1608,0 milioane kWh, față de aceeași perioadă din 2018.

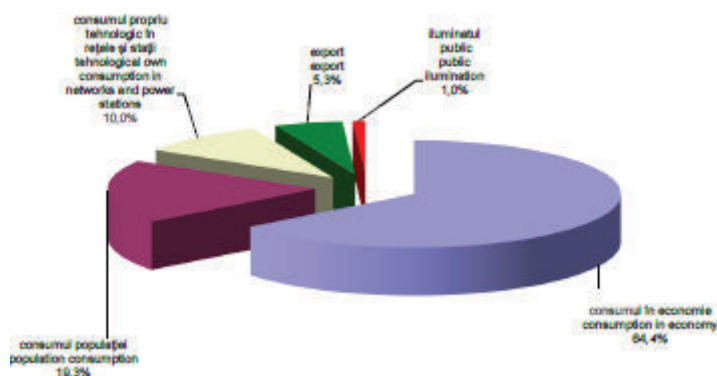
Energia electrică pe resurse și destinații în perioada 01.01.–30.04.2019

Figura 3

total resurse = 22316,8 mil. kWh

total destinații = 22316,8 mil. kWh

Sursa: Institutul Național de Statistică

În această perioadă, consumul final de energie electrică a fost de 18903,2 milioane kWh, cu 1,0% mai mic față de aceeași perioadă a anului 2018. Iluminatul public a crescut cu 7,2%, iar consumul populației a crescut cu 14,7%. Exportul de energie electrică a fost de 1180,3 milioane kWh, în scădere cu 1199,3 milioane kWh. Consumul propriu tehnologic în rețele și stații a fost de 2233,3 milioane kWh, în scădere cu 212,5 milioane kWh, față de anul 2018.

• Schimburile internaționale cu produse industriale

În structura exporturilor FOB de produse industriale, în martie 2019, ponderea cea mai mare au deținut-o autovehiculele de transport rutier, remorci și semiremorci (1396,9 milioane euro), de, urmate de echipamente electrice (702,7 milioane euro), mașini, utilaje și echipamente (591,3 milioane euro),

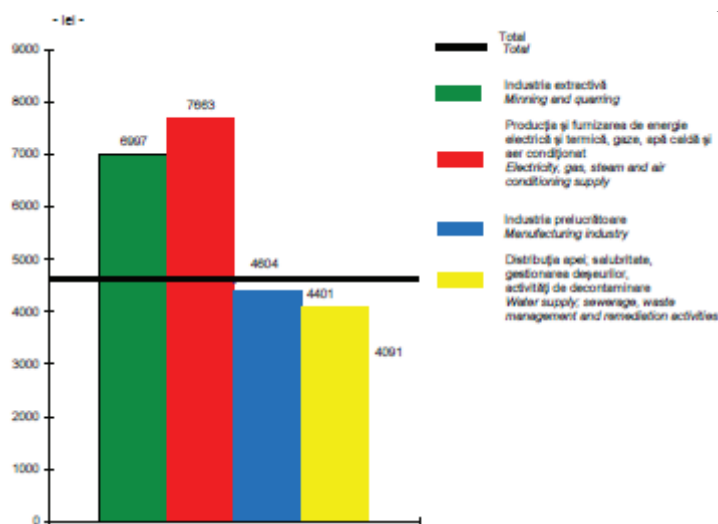
calculatoare, produse electronice și optice (421,6 milioane euro), produse metalurgice (329,3 milioane euro), produse din cauciuc și mase plastice (321,1 milioane euro), îmbrăcăminte (223,4 milioane euro). În structura importurilor CIF de produse industriale realizate în luna martie 2019, ponderea cea mai mare este deținută de autovehicule de transport rutier, remorci și semiremorci cu o valoare de 855,1 milioane euro. De asemenea, importul de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. (719,7 milioane euro), substanțe și produse chimice (678,8 milioane euro), echipamente electrice (628,2 milioane euro), calculatoare, produse electronice și optice (617,6 milioane euro), produse metalurgice (463,6 milioane euro), produse alimentare (435,5 milioane euro).

• Piața forței de muncă

Efectivul salariaților din industrie (din unitățile cu 4 salariați și peste) a fost în aprilie 2019 de 1370200 persoane, cu 5600 persoane mai mic decât în luna precedentă.

Câștigul salarial mediu brut în industrie, în luna aprilie 2019

Figura 4

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pe domenii de activitate, industria prelucrătoare deține cel mai mare număr de salariați (166300 persoane urmată de distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (102800 persoane), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (52400 persoane) și industria extractivă (48700 persoane).

De asemenea, a crescut salariul mediu brut din industrie pe seama trecerii obligațiilor fiscale de la angajator la angajat, dar și ca urmare a unor sporuri conforme cu noua lege unitară a salarizării. În figura nr.4 se prezintă grafic nivelul salariului mediu brut în industrie, în luna aprilie 2019

Concluzii

Din articolul prezentat se desprind o serie de concluzii. Dintre acestea amintim faptul că ritmul de evoluție al industriei a scăzut. De ce? Datorită competitivității în piața europeană și chiar a pieței mai largi, internaționale. Rezultă că România nu are ramuri de vârf ale industriei care să asigure produse competitive calitativ și preț în contextul Uniunii Europene. Se desprinde concluzia că se impun o serie de măsuri de identificare a activității industriale în perioada următoare. O altă concluzie este că industria rămâne în continuare principala sursă de realizare a Produsului Intern Brut și, în acest context, se impun măsuri de dezvoltare la nivel european, dar și în profil național al unor ramuri ale industriei care pot deveni competitive pe plan mai larg, european.

Bibliografie

1. Anghel, M.G., Dumbravă, Ș.G., Dumitru, D., Marinescu, A.I. (2019). The fundamental landmarks on the evolution of Romania's industry in 2018. *Romanian Statistical Review, Supplement*, 1, 42-48
2. Anghelache, C., Samson, T., Stoica, R. (2019). European Union policies on rural development of agriculture and industry. *Romanian Statistical Review, Supplement*, 1, 176-187
3. Anghelache, C. (2018). *Bilanțul economic al României la 100 de ani*, Editura Economică, București
4. Anghelache, C., Burea, D. (2018). Analysis of the industry evolution in Romania. *Romanian Statistical Review, Supplement*, no. 10, pp. 117-124
5. Anghelache, C., Anghel, M.G., Lilea, F.P.C., Burea, D., Avram, D. (2017). European Union Strategy For Industry, Trade And Services Development. *Romanian Statistical Review, Supplement*, 8, 145-158
6. Bozbas, K. (2008). Biodiesel as an alternative motor fuel: Production and policies in the European Union. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 12 (2), 542-552
7. Herrendorf, B., Akos, V. (2012). Which Sectors Make Poor Countries so Unproductive?. *Journal of the European Economic Association*, 10 (2), 323-341
8. Hoberg, G., Phillips, G. (2016). Text-Based Network Industries and Endogenous Product Differentiation. *Journal of Political Economy*, 124 (5), 1423-1465
9. Kahn, M.E., Mansur, E.T. (2013). Do Local Energy Prices and Regulation Affect the Geographic Concentration of Employment?. *Journal of Public Economics*, 101, 105-114
10. Lee, D., Shin, H., Stulz, R. (2016). Why does capital no longer flow more to the industries with the best growth opportunities?. *NBER Working Paper Series*, no 22924
11. Restuccia, D. (2010). New EU regulation aspects and global market of active and intelligent packaging for food industry applications. *Food Control*, 21 (11), 1425-1435
12. www.insse.ro – site-ul oficial al Institutului Național de Statistică